

GERARD MARÍ I BRULL
SOLEDAD FARNÉS I JULIÀ*

**CATÀLEG DELS PERGAMINS DEL FONS “SANT CELONI”
DE L'ARXIU HISTÒRIC PROVINCIAL DE FRANCISCANS
DE CATALUNYA (SEGLE XV)****

ABSTRACT

The present paper provides a summary of the contents of twenty-nine unknown documents from the “Arxiu Històric Provincial de Franciscans de Catalunya” (Barcelona), related to the town of Sant Celoni (Vallès Oriental, Catalonia), during the XVth Century.

El total de vint-i-nou pergamins que aquí presentem es conserven a l'Arxiu Històric Provincial de Franciscans de Catalunya, en el fons anomenat “Sant Celoni”. Pertanyen tots al segle XV i són la continuació cronològica d'una anterior publicació en què recollíem els deu documents dels segles XIII i XIV existents en el mateix fons i editats en aquesta mateixa revista¹.

Els cent vuitanta-sis pergamins que configuren aquest fons van cronològicament del segle XIII (el més antic és de l'any 1254) al segle XVII i consten amb la signatura “Calaixera E”, fins fa poc temps aplegats en format de rotlle (tres concretament, amb la numeració 25, 26 i 27) i ara planxats i organitzats en carpetes. El seu estat és en general bo, però uns quans es veuen afectats principalment per esquinços i forats

* Departament d'Història Medieval, Paleografia i Diplomàtica. Facultat de Geografia i Història. Universitat de Barcelona.

** Aquest article s'ha dut a terme gràcies a la concessió del Projecte d'Investigació HUM2007-61070 del Ministerio de Educación y Ciencia i del Projecte 2005SGR-379 de la Direcció General de Recerca.

1. MARÍ I BRULL, Gerard; FARNÉS I JULIÀ, Soledat: “Els pergamins dels segles XIII i XIV del Fons ‘Sant Celoni’ de l'Arxiu Històric Provincial de Franciscans de Catalunya”, dins *Acta Historica et Archaeologica Mediaevalia*, 26 (Barcelona, 2005), pp. 255-262.

que afecten el text (docs. 2, 3, 7, 8, 13, 24, 27, 28 i 29), dificultant de vegades la lectura de paraules necessàries per a la comprensió dels detalls del fet documentat.

La gran majoria dels textos, concretament vint-i-tres (gairebé el 80%) són datats a Sant Celoni mateix, mentre que els sis restants estan geogràficament més dispersos: dos a Santa Maria de Palautordera, un a Sant Pere de Vilamajor, un a Amer, un a Granollers i un al mas Casanova d'Amunt, d'Usall. Cronològicament, nou corresponen a la primera meitat del segle XV, mentre que els dos terços restants (vint documents) són de la segona meitat de segle.

Pel que fa als notaris que donen fe d'aquests documents, destaca una quantitat relativament gran, set casos (gairebé la quarta part), sense la signatura notarial, però amb les signatures dels atorgants i esments als testimonis. Entre aquests documents no acabats, destaquen les tres vendes de terres que intentava fer en Pere Batlle, com a pare i administrador de la seva filla Isabel, menor d'edat, amb un mateix comprador, Nicolau de Masferrer, datades el mateix dia 15 de gener de 1435.

D'entre els vint-i-dos documents restants, la gran majoria de notaris, disset, ho fan en qualitat de "notari públic de la vila de Sant Celoni i de la parròquia de Sant Martí de Pertegàs per l'honorable rector". Es tracta de: Antoni Cosí, Pere Alarich, Joan Serra, Antoni Poch (quatre textos), Pere Ros (dels vuit documents on dóna fe, sis corresponen al seu predecessor Antoni Poch) Antoni Sever i Pere Andreu Massons.

Els cinc notaris restants són d'una procedència molt diversa: Pere Arruga, prevere de Sant Pere de Vilamajor, actuant en lloc del discret Ramon Tomàs, setmaner menor i notari d'aquella església; Bartomeu Collell, notari públic de Santa Maria d'Amer per l'autoritat de l'abat; Jaume Mateu, notari públic i senyor útil i propietari de l'escrivania pública de la vila i parròquia de Granollers per l'autoritat del rector; Miquel Batlle, notari públic per l'autoritat del reverent senyor abat, substituït de l'honorable Guerau de Serra, àlies Guardiola, notari públic de Banyoles; Bernat Plana, notari públic del castell de Montclús pel venerable Bernat Pou, prevere de Sant Esteve de Palautordera i beneficiat de Sant Protasi de l'església de Santa Maria de Palautordera.

Pel que fa als autors jurídics, generalment són persones laiques i aproximadament la meitat són habitants de Sant Celoni mateix; la resta són de Sant Martí de Pertegàs, Sant Muç de Cànoves, Castell de Montclús, Santa Maria d'Amer, Barcelona, La Roca, Sant Cugat del Vallès, Sant Esteve de Gualbes i Santa Maria de Palautordera. Hi ha tres casos de preveres (Bartomeu Roig, prevere beneficiat de l'altar de Sant Miquel a Sant Miquel de Pertegàs, doc. 1; Antoni Buada, prevere beneficiat de Santa Maria d'Amer, doc. 7 i sembla que també al doc. 27, mutil·lat) i un paborde (fra Jofre Sord, paborde de Sant Cugat del Vallès, doc. 11), a més del donzell Francesc Joan de Santa Coloma, donzell domiciliat a Sant Celoni (doc. 25). En relació al gènere, hi ha tres casos de dones (dos dels quals són vídues) i altres tres casos que actuen conjuntament amb el seu marit.

Els destinataris sí que són majoritàriament de Sant Celoni (23 casos, sense comptar el testament de Martí Ferrera, de Sant Celoni), i la resta són de Sant Pere de Vilamajor, de Santa Maria de Llerona, de Sant Esteve de Gualbes i de Sant Esteve de Palautordera, deixant de banda la Pia Almoïna a l'església de Santa Maria de Palautordera. Només en un cas és un eclesiàstic (Jaume Nuell, prevere de Sant Esteve de Palautordera, doc. 28) i en tres casos es tracta d'una dona: Isabel, muller de Jaume Vilar (docs. 13 i 14) i Eulàlia, que rep l'heretament dels seus pares amb motiu del seu matrimoni (doc. 20).

Pel que fa a la tipologia documental, destaquen les vendes, que amb onze casos constitueixen més de la tercera part del total. Destaquen a continuació quatre èpoques de vendes, més una època de dot, (sense comptabilitzar les vendes – quatre – que ja contenen en el mateix pergami la seva corresponen època). Dels tretze textos restants, hi ha tres creacions de censal mort i dos establiments emfitèutics, i la resta tenen un sol exemplar: una permuta, una lluïció de censal, un nomenament de procurador, una donació, un heretament, un codicil, una definició d'herència i una aprovació d'una pia almoïna.

Els registres han estat elaborats intentant plasmar tots els elements claus de cada document, especialment els noms propis de persona i de topònims, que poden servir per elaborar uns índexs. En fer la traducció del llatí s'ha intentat utilitzar la terminologia normativa en català, però en tres casos s'ha respectat la forma no normativa, recollida però al Diccionari Alcover-Moll: es tracta de *anaperius* (anaper: fabricant d'anaps, vasos per a beure), *honor* (possessió, finca que es té en arrendament vitalici) i *tecatio* o *teca* (teca: caps per a guardar alguna cosa, especialment diners). S'ha respectat també les vacil·lacions en els cognoms de persones que fàcilment es pot interpretar que són la mateixa persona, com ara Martí Ferreres (docs. 17 i 18) i Martí Ferrera (doc. 21), pare de draps de llana de Sant Celoni.

Finalment, volem recordar el pare fra Josep Martí (†) i agrair la seva amabilitat en facilitar-nos la consulta i reproducció d'aquest fons, així com la col·laboració que també ens han dispensat en tot moment els pares fra Agustí Boada, actual director de l'Arxiu, i fra Josep Maria Massana.

REFERÈNCIES DOCUMENTALS

1

1412, febrer, 20. Sant Celoni.

Establiment emfitèutic. Bartomeu Roig, prevere beneficiat del primer benefici de l'altar de Sant Miquel de l'església de Sant Martí de Pertegàs, diòcesi de Barcelona, dona i estableix en emfiteusi a Francesc Miquel, habitant de la vila de Sant Celoni, una peça de terra erma que pertany a l'esmentat benefici, situada al territori de la dita vila, a la parròquia de Sant Martí de Pertegàs, al lloc anomenat Maribau.

Aquesta peça de terra limita a l'est amb el torrent; al sud, amb la tinença de Guillem Gual; a l'oest, amb la serra, tenint al mig el camí públic que va a la parròquia de Campins; i al nord, amb una altra tinença de l'esmentat primer benefici.

Acorden el pagament d'un cens de 18 diners (m.b.t.) pagador per la festa de Sant Maties de febrer i cap altre cens, agrari o servei. Ha pagat una entrada de 5 sous (m.b.t.)

Francesc Miquel aprova, ratifica i confirma aquest establiment.

Signatures: Bartomeu Roig, Francesc Miquel.

Testimonis: Guillem Padrosa, sabater, i Pere Marrull, "pollerius", de la vila de Sant Celoni.

Notari: Antoni Cosí, notari públic de la vila de Sant Celoni i de la parròquia de Sant Martí de Pertegàs pel venerable rector.

A.H.P.F.C., Pergamins de Sant Celoni, 387 x 315 mm.

2

1418, maig, 3. Sant Celoni.

Permuta. Francesca, muller del difunt Bernat Castellet, de la vila de Sant Celoni, permuta amb Bernat Solà, de la mateixa vila, un cens de 5 sous (m.b.t) i tot el dret, domini i fatiga que li pertanyen sobre unes cases que posseeix en Pere Moter, boter, en la dita vila, al dit cens de 5 sous pagadors per la festa de Nadal.

Aquestes cases les té sota domini i alou del noble senyor Bernat de Cabrera, senyor de la dita vila, a qui l'esmentat Pere Moter ha de pagar un cens de 5 diners i un òbol cada Nadal, més altres 5 diners cada tres anys.

Limiten dites cases a l'est amb les cases de Francesc Cortina; al sud, amb la feixa del mateix Francesc Cortina; a l'oest, amb les cases de Guillem Terrades; i al nord, amb el carrer de la vila.

Per aquesta permuta va rebre una casa que l'esmentat Bernat Solà posseïa a la plaça de la vila, contigua a una casa seva.

Signatures: Francesca. Joan de Castellet, procurador general de Bernat de Cabrera, segons carta de procura feta a Blanes, el 4 d'agost de 1418, en poder del discret Joan Manresa, notari públic, firma, salvant el dret i domini del dit senyor, a Sant Celoni, el 20 de novembre de 1422, en poder de Pere Alarich, notari, i en presència del venerable Pere de Colomar, jutge ordinari, habitant de la vila d'Hostalric, i de Gabriel Olivet, anaper de la dita vila de Sant Celoni, testimonis.

Testimonis: Bartomeu Roig, moliner de Sant Celoni, i Antoni Miquel, de la parròquia de Santa Maria de Palautordera.

Notari: Pere Alarich, notari públic de la vila de Sant Celoni i de la parròquia de Sant Martí de Pertegàs pel venerable rector.

A.H.P.F.C., Pergamins de Sant Celoni, 595 x 437 mm. Estrip vertical a la part superior, que afecta set línies.

3 I

1425, agost, 19. Sant Pere de Vilamajor.

Creació de censal mort. Antoni Riba, de la parròquia de Sant Muç de Cànoves, diòcesi de Barcelona, ven a Antoni Ferrer, de la parròquia de Sant Pere de Vilamajor, un censal mort

d'11 sous (m.b.t.) de pensió anual pagadora al mas Ferrer cada 19 d'agost, pel preu de 7 lliures i 14 sous (m.b.t.)

Dóna com a fiadors en Joan Cucurella, de Sant Pere de Vilamajor, i Pere Pou, de Santa Maria de Cardedeu.

Signatures: Antoni Riba, com a principal. Joan Cucurella i Pere Pou, com a fiadors.

Testimonis: Arnau Masó i Jaume Tomàs, de la parròquia de Sant Pere de Vilamajor.

Notari: Pere Arruga, prevere, regent de setmaner menor i l'escrivania de l'església de Sant Pere de Vilamajor pel discret Ramon Tomàs, setmaner menor i notari de la dita església.

II

1425, agost, 19. Sant Pere de Vilamajor.

Àpoca. Antoni Riba, de la parròquia de Sant Muç de Cànoves, diòcesi de Barcelona, reconeix haver rebut d'Antoni Ferrer, de Sant Pere de Vilamajor, 7 lliures i 14 sous (m.b.t.), import de la venda sobre dita.

Signatura: Antoni Riba.

Testimonis: Arnau Masó i Jaume Tomàs, de la parròquia de Sant Pere de Vilamajor.

Notari: Pere Arruga, prevere, regent de setmaner menor i l'escrivania de l'església de Sant Pere de Vilamajor pel discret Ramon Tomàs, setmaner menor i notari de la dita església.

A.H.P.F.C., Pergamins de Sant Celoni, 515 x 625 mm. Estrips que afecten el text.

4

1435, gener, 15. Sant Celoni.

Venda. Pere Batlle, àlies de Montclús, batlle natural del terme del castell de Montclús, possessor dels béns que foren del difunt Ponç de Guàrdia en tant que un dels seus creditors, actuant com a pare i legítim administrador d'Isabel, filla i hereva universal de la seva primera muller Joaneta, (segons testament fet a Santa Maria de Palautordera, l'onze de juny de 1430, en poder del notari infrascrit), filla i hereva de l'esmentat Ponç de Guàrdia, estant aquella herència carregada de molts deutes, ven a Nicolau de Masferrer, mercader, habitant de Sant Celoni, un tros de terra situat al terme de l'esmentada vila, que antigament estava dividit en dues parts veïnes, una anomenada "Camp de les Fires" i l'altra "Mirona", al costat de l'anterior, pel preu de [en blanc].

Aquest tros de terra el té per Gabriel Bonamich, de Santa Maria de Palautordera, com a successor dels béns que foren de Guillem d'Esglésies, de Sant Quirze d'Arbúcies, a cens de 25 sous (m.b.t.) pagadors per Santa Maria de febrer, qui el té sota domini i alou del monestir de Sant Salvador de Breda, a cens de 8 sous cada Nadal (m.b.t.).

La primera peça de terra limita a l'est, amb l'altra peça de terra que es ven, amb terres del difunt Berenguer de Riudaura i amb terres de la mateixa herència de Ponç de Guàrdia i que abans foren de Bernat Tarascó; al sud, amb una peça de terra de la mateixa propietat que es té per l'hereu de Guillem Major, sota el domini del senyor comte de Mòdica; a l'oest, amb terres que antigament foren del mestre Berenguer de Pertegàs, difunt, amb terres que foren d'Arnau Cirarol i amb terres dels hereus de Guillem Bonet; i al nord, amb terres que foren del prevere Bernat de Noguera, a l'altra banda del camí reial.

La segona peça de terra limita a l'est, amb una altra peça de terra d'aquella mateixa herència, que es té pel senyor comte de Mòdica; al sud, amb una peça de terra que es té pel

monestir de Sant Salvador de Breda; a l'oest, amb el camí reial; i al nord, amb el camí que va al portal de la farga.

Pertanyen a l'esmentada propietat tant per compra, segons instrument públic fet a Sant Celoni, el 12 de novembre de 1362, en poder del discret Antic de Comes, notari de Sant Celoni, com per establiment, segons instrument públic fet a Sant Celoni, el 9 de febrer de 1353, en poder del discret Guillem Bonmacip, notari de Sant Celoni.

Signatura: Pere Batlle.

Testimonis: Jaume Vila, de la parròquia de Santa Maria de Palautordera, i Bonanat Record, de la parròquia de Sant Esteve de Palautordera, del terme de Montclús.

Notari: [no consta]

A.H.P.F.C., Pergamins de Sant Celoni, 485 x 453 mm.

5

1435, gener, 15. Sant Celoni.

Venda. Pere Batlle, batlle natural del terme del castell de Montclús, en tant que pare i legítim administrador de la seva filla Isabel, menor d'edat, ven a Nicolau de Masferrer, mercader habitant de la vila de Sant Celoni, un tros de terra situat al terme de la dita vila de Sant Celoni, a la parròquia de Sant Martí de Pertegàs, al lloc anomenat "als Padrencs", pel preu de [en blanc].

Aquest tros de terra el té a cens de 2 sous (m.b.t.) anuals pagadors a Nadal, pel molt egregi i magnífic senyor comte de Mòdica, vescomte de Cabrera i de Bas, senyor de la vila i terme de Sant Celoni.

Aquest tros de terra forma part de l'heretat i béns que foren del venerable Ponç de Guàrdia, difunt, habitant de la vila de Sant Celoni, que ara posseeix el dit Pere Batlle i que estan obligats per molts deutes.

Aquesta venda es fa considerant la utilitat seva pròpia i de la seva filla, l'esmentada Isabel, filla i hereva universal de la senyora Joaneta, sa primera muller, la qual era filla i hereva universal de l'esmentat Ponç de Guàrdia, tal com consta en el testament de la dita Joaneta, fet a la casa del batlle de la parròquia de Sant Esteve de Palautordera, el dia 11 de juny de 1430, en poder del notari infrascrit.

L'esmentat tros de terra limita a l'est, amb la tinença que fou del difunt Guillem Galader, de la dita vila de Sant Celoni; al sud, amb la tinença de Bernat de Puellas, àlies Sabet, i amb les tinençes de mestre Berenguer de Pertegàs, de Pere de Vinyamata, de Bernat Clavell i de Guillem "Nasplerio", artesà; al nord, amb la tinença que fou de Berenguer de "Viridaria".

Pertany a l'esmentada propietat per compra feta pel difunt Guillem de Guàrdia, com consta per instrument públic fet a la dita vila de Sant Celoni, el 19 de novembre de 1337, en poder del difunt Guillem Tolosà, notari públic de Sant Celoni.

Fa salvament del dret i domini i cens de 2 sous (m.b.) pertanyent a l'esmentat comte de Mòdica.

Signatura: Pere Batlle.

Testimonis: Jaume Vila, de la parròquia de Santa Maria de Palautordera, i Bonanat Record, de la parròquia de Sant Esteve de Palautordera, del terme de Montclús.

Notari: [no consta]

A.H.P.F.C., Pergamins de Sant Celoni, 470 x 512 mm.

6

1435, gener, 15. Sant Celoni.

Venda. Pere Batlle, batlle natural del castell i terme de Montclús, en tant que pare i legítim administrador de la seva filla Isabel, menor d'edat, ven al venerable Nicolau de Masferrer, mercader habitant de la vila de Sant Celoni, un tros de terra situat al terme de la dita vila de Sant Celoni, a la parròquia de Sant Martí de Pertegàs, al lloc anomenat "Mirona", pel preu de [en blanc].

Aquest tros de terra el té a cens de 8 sous (m.b.t.) anuals pagadors a Nadal, per la venerable senyora Celestina, vídua del venerable Francesc Julià, draper de la vila de Sant Celoni, com a successora dels drets que foren de la senyora Eulàlia, muller de Guillem Major, difunt, la qual ho té sota domini i alou del molt egregi i magnífic senyor Bernat Joan de Cabrera, comte de Mòdica, vescomte de Cabrera i de Bas i senyor de la vila i terme de Sant Celoni, a qui l'esmentada senyora Celestina fa un cens de 21 diners (m.b.t.).

Aquest tros de terra forma part de l'heretat i béns que foren del venerable Ponç de Guàrdia, difunt, habitant de la vila de Sant Celoni, que ara posseeix el dit Pere Batlle i que estan obligats per molts deutes.

Aquesta venda es fa considerant la utilitat seva pròpia i de la seva filla, l'esmentada Isabel, filla i hereva universal de la senyora Joaneta, sa primera muller, la qual era filla i hereva universal de l'esmentat Ponç de Guàrdia, tal com consta en el testament de la dita Joaneta, fet a la casa del batlle de la parròquia de Sant Esteve de Palautordera, el dia 11 de juny de 1430, en poder del notari infrascrit.

L'esmentat tros de terra limita a l'est, amb la tinença que fou del difunt Bernat Ribalta; al sud, amb la tinença que antigament era de la senyora Blanca, filla del difunt Berenguer de "Viridaria", i amb un altre tros de terra que fou de l'esmentada heretat i que ara posseeix el dit comprador, Nicolau de Masferrer, per una compra anterior, i que antigament fou del difunt Bernat Tarascó i que abans era tingut per Guillem d'Esglésies i ara es té per Gabriel Bonamic, de la parròquia de Santa Maria de Palautordera, sota domini i alou del monestir de Sant Salvador de Breda; a l'oest, amb un altre tros de terra que fou de la dita heretat i que també va comprar el dit Nicolau de Masferrer, que fou de l'esmentat Bernat Tarascó; i al nord, amb el camí reial i amb un altre camí.

Pertany a l'esmentada heretat per compra feta pel venerable Bernat de Guàrdia, difunt, pare de l'esmentat Guillem de Guàrdia, com consta per instrument públic fet a la dita vila de Sant Celoni, el dia 11 de novembre de 1363, en poder del discret Antic de Comes, notari públic de Sant Celoni.

Fa salvament del dret i domini i cens de 8 sous (m.b.) pertanyent a l'esmentada senyora Celestina i de 20 diners al comte de Mòdica.

Signatura: Pere Batlle.

Testimonis: Jaume Vila, de la parròquia de Santa Maria de Palautordera, i Bonanat Record, de la parròquia de Sant Esteve de Palautordera, del terme de Montclús.

Notari: [no consta]

A.H.P.F.C., Pergamins de Sant Celoni, 423 x 443 mm.

7

1438, novembre, 19. Amer.

Lluïció de censal. Antoni Buada, prevere beneficiat del monestir de Santa Maria d'Amer, com a procurador dels venerables i religiosos fra Rafael Artés, cambrer i prior

claustral, fra Bartomeu Arbocet, sagristà major, fra Bernat Ferrer, almoïner, Joan Comte, infermer, i Antoni Gelats, prior de Sant Tomàs, monjos del dit monestir, segons consta en la carta de procura feta a Amer, el 14 de gener de 1438, en poder del notari infrascrit, actuant amb el consentiment dels esmentats Bernat Ferrer i Joan Comte, protectors dels aniversaris presbiterials de l'esmentat monestir, reconeix haver rebut 15 lliures (m.b.t.) de Bernat Mas Reig, fuster, natural de la vila d'Amer i habitant de Sant Celoni, en concepte de lluïció i redempció d'un censal de 15 sous anuals (m.b.t.) que ell i sa muller Margarida, com a principals, i Dalmau Gelabert, sastre, Bernat Clastar, teixidor, Pere Figuereda, [pintamerus], Bertran Mestre, sabater, i Joan Rubianet, hostaler, de la dita vila d'Amer, com a fiadors, van vendre als discrets Enric Alemany i Guillem de Riba, preveres beneficiats del dit monestir, com a procuradors dels mencionats aniversaris, pel preu de 15 lliures (m.b.t.), segons document de creació de censal fet a Amer, el 15 de gener de 1425, en poder del notari infrascrit.

El pagament de les esmentades 15 lliures s'ha fet en diverses vegades, tant a ell mateix com al discret Pere Joan Mont, prevere i abans procurador dels dits aniversaris; a més, va pagar pels interessos deguts fins al dia present 20 sous (m.b.t.), que fa un total de 16 lliures.

Signatures: Antoni Buada, procurador, Bernat Ferrer i Joan Comte, protectors dels esmentats aniversaris.

Testimonis: Antoni Jonquera, Antoni Oliveres i Joan Figuereda, de la parròquia d'Amer.

Notari: Bartomeu Collell, notari públic de Santa Maria d'Amer per l'autoritat del reverent abat.

A.H.P.F.C., Pergamins de Sant Celoni, 249 x 356 mm. Forats que afecten el text.

8 I

1440, juny, 24. Granollers.

Creació de censal mort. Bernat Creixell, sabater, i la seva muller Antònia, ciutadans de Barcelona, habitants de la vila de Granollers, venen a [Pere Mugal, de la parròquia de Santa Maria de Llerona, diòcesi de Barcelona] un censal mort de 33 sous i 4 diners (m.b.t.) de pensió anual pagadora per Santa Maria d'agost, pel preu de 30 lliures (m.b.t.)

Dóna com a fiadors en Joan Bruniquer, menor de dies, Bernat Roure i Antic Rull, sabaters, Francesc de Mas Berenguer, artesà, i Salvador [de] Puig, assaonador, tots ciutadans de Barcelona i habitants de la vila de Granollers.

Signatures: Bernat Creixell i la seva muller Antònia, com a principals. Joan Bruniquer, Bernat Roure, Antic Rull, Francesc de Mas Berenguer i Salvador de Puig, com a fiadors.

Testimonis: Antoni Taraffa, Pere Vilar, artesà, i Antoni Arn, de la vila de Granollers.

Notari: Jaume Mateu, notari públic i senyor útil i propietari de l'escrivania pública de la vila i parròquia de Granollers per l'autoritat de l'honorable rector.

II

1440, juny, 24. Granollers.

Àpoca. Bernat Creixell, sabater, i la seva muller Antònia, ciutadans de Barcelona, habitants de la vila de Granollers, reconeixen haver rebut de Pere Mugal, de la parròquia de Santa Maria de Llerona, diòcesi de Barcelona, 30 lliures (m.b.t.), import de la venda sobre dita.

Signatures: Bernat Creixell i la seva muller Antònia.

Testimonis: Antoni Taraffa, Pere Vilar, artesà, i Antoni Arn, de la vila de Granollers.

Notari: Jaume Mateu, notari públic i senyor útil i propietari de l'escrivania pública de la vila i parròquia de Granollers per l'autoritat de l'honorable rector.

A.H.P.F.C., Pergamins de Sant Celoni, 505 x 595 mm. Estrips i forats a la part superior.

9

1441, octubre, 21. Sant Celoni.

Nomenament de procurador. Justa, vídua de Pere Ferrador, mestre de cases de la vila de Sant Celoni, posseint els béns i drets que foren del seu difunt marit amb motiu del seu dot, actuant en tant que tutora i curadora, juntament amb en Joan Pou, del fill que espera, segons el testament del seu difunt marit, fet a Sant Celoni, el 6 de setembre de 1441, en poder del notari infrascrit, nomena procurador seu en Bernat Mas, boter, habitant de Sant Celoni.

Signatura: Justa.

Testimonis: Pere Agut, brocater, i Pere Puig, mestre de cases de la parròquia de Sant Julià de Llor, diòcesi de Girona.

Notari: Joan Serra, notari públic de la vila de Sant Celoni i de la parròquia de Sant Martí de Pertegàs pel venerable rector

A.H.P.F.C., Pergamins de Sant Celoni, 178 x 382 mm.

10

1451, maig, 15. Sant Celoni.

Venda. Rafael Orta, paraire de draps de llana de la vila de la Roca, diòcesi de Barcelona, hereu universal de Miquel Martorell, difunt, carnisser de Sant Celoni, ven a Miquel Soler, baster de Sant Celoni, com a més oferent en l'encant públic, una peça de terra que té i posseix en el terme de la dita vila de Sant Celoni, a la parròquia de Sant Martí de Pertegàs, al lloc anomenat "Torrent des Saula", pel preu d'11 lliures (m.b.t.)

Aquesta peça de terra la té per l'hereu del difunt Joan de Castellet, ciutadà de Barcelona, a cens d'un diner anual pagador per Carnestoltes; i també per l'hereu del venerable Bernat de Montpalau, donzell domiciliat a Barcelona i senyor de Marata (parròquia de Santa Coloma de Marata, vegueria del Vallès), en tant que dot aportat a l'esmentat Bernat de Montpalau per la seva muller, a cens de 2 sous i 6 diners (m.b.t.) anuals, pagadors per Sant Miquel de setembre; els quals la tenen sota domini i alou de la pabordia de Palau, del monestir de Sant Cugat del Vallès.

Limita aquesta peça de terra a l'est, amb la tinença dels hereus de Joan Lleuder; al sud, amb el torrent des Saula; a l'oest, amb la tinença d'Antoni Vidal, àlies Carreres, a l'altra banda del dit torrent; i al nord, amb el camí públic.

Aquesta venda es fa amb motiu dels molts i diversos deutes que hi ha sobre els béns que foren de l'esmentat Miquel Martorell, especialment per un censal mort de 26 sous de pensió i de 26 lliures de preu (m.b.t.) que es paga als hereus i propietaris del mas Cornell, parròquia de Sant Llorenç de Vilardell.

Joan de Peris, corredor públic de Sant Celoni, reconeix a Miquel Soler, comprador, que aquesta peça de terra va ser oferta en subhasta per manament dels esmentats venedors i que ell va ser el que millor preu hi va oferir.

Signatures: Rafael Orta. Joan de Peris, corredor. Fra Jaume, abad del monestir de Sant Salvador de Breda, procurador general de Bernat Joan de Montpalau, donzell, senyor de la casa de Marata, al Vallès, tal com consta en la carta de procura feta en poder del discret Bernat Noves, notari de Barcelona, salvant el dret del seu principal. Fra Jofre Sort, paborde, salvant el dret de la dita pabordia.

Testimonis: Bernat Martorell, de la parròquia de Santa Maria de Palautordera, i Joan Prat, paraire de la vila de Sant Celoni.

Notari: Antoni Poch, notari públic de la vila de Sant Celoni i de la parròquia de Sant Martí de Pertegàs pel seu venerable rector.

A.H.P.F.C., Pergamins de Sant Celoni, 379 x 571 mm.

11

1456, setembre, 24. Sant Celoni.

Àpoca. Fra Jofre Sord, paborde de la pabordia de Palautordera en el monestir de Sant Cugat del Vallès, diòcesi de Barcelona, reconeix haver rebut de Gabriel Permanyer, paraire, i de Joan Maluet, teixidor de llana, de la vila de Sant Celoni, 11 lliures que li devia en Joan Lleuder, paraire de la dita vila, segons debitori fet a l'esmentada vila, del qual n'eren els fiadors.

També els dóna i cedeix el dret d'actuar contra l'esmentat Joan Lleuder i exigir i recuperar aquella quantitat.

Signatura: fra Jofre Sord.

Testimonis: Joan Ferris, mercader ciutadà de Barcelona, i Bernat Masreig, boter de la vila de Sant Celoni.

Notari: Antoni Poch, notari públic de Sant Celoni i de la parròquia de Sant Martí de Pertegàs per l'honorable rector.

A.H.P.F.C., Pergamins de Sant Celoni, 208 x 300 mm.

12

1457, maig, 2. Sant Celoni.

Donació. Margarida, vídua del difunt Martí Artau, major, anaper, i el seu fill Martí Artau, també anaper, de la vila de Sant Celoni, diòcesi de Barcelona, considerant els bons serveis de Bernat Artau, ferrer, fill i germà seu, respectivament, i la definició de drets que aquest ha fet sobre els béns paterns i materns, li fan donació de 20 lliures (m.b.t.), sota el pacte i condició que li seran pagades 10 lliures el dia del seu matrimoni i la resta en quatre pagaments anuals de 50 sous cada un a partir de la data del matrimoni. En cas que l'esmentat Bernat Artau morís sense descendència legítima, només podrà disposar de 10 lliures, i les altres hauran de tornar als donadors o als seus hereus.

L'esmentat Bernat Artau accepta aquesta donació.

Signatures: Margarida Artau i el seu fill Martí Artau.

Testimonis: Joan Ferris, mercader ciutadà de Barcelona, i Bernat Masreig, boter de la vila de Sant Celoni.

Notari: Antoni Poch, notari públic de Sant Celoni i de la parròquia de Sant Martí de Pertegàs per l'honorable rector.

A.H.P.F.C., Pergamins de Sant Celoni, 350 x 390 mm.

13

1460, juliol, 7. Sant Celoni.

Venda. Joan Taxonés, candeler de cera, i Pere Taxonés, fill seu, de la vila de Sant Celoni, diòcesi de Barcelona, venen a Isabel, muller de Jaume Vilar, àlies de Masferrer, de la dita vila, una gran casa anomenada "la Pallissa" que té a la dita vila de Sant Celoni, al carrer anomenat "dels Scobats", pel preu de 7 lliures i 3 sous (m.b.t.)

Limita aquesta casa a l'est, amb el pati o pallissa derruïda de la compradora, que antigament fou del difunt Pere Torner, i amb l'hort i pati o jardí de l'honorable Miquel des Soler, donzell domiciliat a Barcelona; al sud i a l'oest, amb la casa de Margarida, muller de Joan Miquel, àlies Taxonés, que antigament fou d'Arnau Viader; i al nord, amb l'esmentat carrer "dels Scobats".

Aquesta casa la té a cens de 5 sous (m.b.t.) anuals pagadors per Tots Sants, pel venerable Miquel de Soler, donzell domiciliat a la ciutat de Barcelona, qui la té a cens de 8 diners menuts, pagadors per Nadal, sota el domini i alou del noble senyor Bernat Joan de Cabrera, comte de Mòdica, vescomte de Cabrera i de Bas i senyor de la dita vila de Sant Celoni.

Margarida, muller de Joan Taxonés i mare de Pere Taxonés, renuncia als seus drets, així com Pere Taxonés, menor de vint-i-cins anys, renuncia al benefici de menor edat.

Signatura: Joan Taxonés. Pere Taxonés i Margarida Taxonesa. Miquel des Soler, donzell domiciliat en el territori de Barcelona i senyor del castell de Vilardell, firma salvant el seu dret.

Testimonis de la signatura de Joan Taxonés: Jaume Colomer, àlies Marrades, sabater, i Antoni Feliu, sastre de la vila de Sant Celoni.

Notari: [no consta]

A.H.P.F.C., Pergamins de Sant Celoni, 370 x 555 mm. Forats que afecten el text.

14

1460, juliol, 7. Sant Celoni.

Àpoca. Joan Taxonés, candeler de cera de la vila de Sant Celoni, diòcesi de Barcelona, i el seu fill Pere Taxonés, reconeixen haver rebut de la senyora Isabel, muller de Jaume Vilar, àlies de Masferrer, de la dita vila, 7 lliures i 3 sous (m.b.t.), import de la venda d'una gran casa anomenada "la Pallissa" que tenien a la dita vila de Sant Celoni, al carrer anomenat "lo carrer dels Scobats", tal com consta en el document de venda fet a Sant Celoni, amb la mateixa data i en poder del mateix notari

Signatures: Joan Taxonés. Pere Taxonés, qui firma a Sant Celoni, el 20 de gener del 1461.

Testimonis de la signatura de Joan Taxonés: Jaume Colomer, àlies Marrades, sabater, i Antoni Feliu, sastre de la vila de Sant Celoni.

Testimonis de la signatura de Pere Taxonés: Dalmau Vivó, anaper, Joan Molar, paraire, i Joan Vallet, sabater, de la dita vila de Sant Celoni.

Notari: Antoni Poch, notari públic de la vila de Sant Celoni i de la parròquia de Sant Martí de Pertegàs per l'honorable rector.

A.H.P.F.C., Pergamins de Sant Celoni, 150 x 300 mm. Tinta esvaïda.

15

I

1465, març, 8. Sant Celoni.

Venda. Jaume Davius, major de dies, anaper, Bartomeu Ramis, àlies Davius, sa muller [Francina] i Cristòfol Davius, estudiant en arts, de la vila de Sant Celoni, diòcesi de Barcelona, venen a Joan Ferrera, sastre de la dita vila, una peça de terra que tenen a la parròquia de Sant Martí de Pertegàs, al lloc anomenat “la Cucurella”, pel preu de 12 lliures (m.b.t.)

Limita aquesta peça de terra a l'est i al sud, amb el camp d'Antoni Molar, que fou d'en Pol; a l'oest, amb la mateixa tinença del dit Molar, separat per una rasa; i al nord, amb la tinença de Nicolau Martí Permanyer, paraire.

Aquesta peça de terra la tenen pel senyor de la dita vila i sota el seu domini i alou. Fa salvament del dret pertanyent al dit senyor.

Signatures: Jaume Davius, Bartomeu Ramis, àlies Davius, sa muller Francina i Cristòfol Davius. Francesc Rafel, procurador del magnífic mossèn Joan Sarriera, comanador de la vila de Sant Celoni, la qual té segrestada el rei, firma salvant el dret del senyor de la vila.

Testimonis: Mateu Montalt, carnicer de Sant Celoni, i Vicenç Plans, àlies Figueres, de Gualba.

Notari: Pere Ros, notari públic de la vila de Sant Celoni i de la parròquia de Sant Martí de Pertegàs per l'honorable rector, qui clou aquest document fermat en poder del discret Antoni Poch, difunt, connotari seu.

II

1466, març, 8. Sant Celoni.

Àpoca. Jaume Davius, anaper, Bartomeu Ramis, àlies Davius, sa muller Francina i Cristòfol Davius, estudiant en arts, de la vila de Sant Celoni, diòcesi de Barcelona, reconeixen haver rebut de Joan Ferrera, sastre de la dita vila, 12 lliures (m.b.t.), import de la venda sobredita.

Signatures: Jaume Davius, Bartomeu Ramis, àlies Davius, sa muller Francina i Cristòfol Davius.

Testimonis: Mateu Montalt, carnisser de Sant Celoni, i Vicenç Plans, àlies Figueres, de Gualba.

Notari: Pere Ros, notari públic de la vila de Sant Celoni i de la parròquia de Sant Martí de Pertegàs per l'honorable rector, qui clou aquesta àpoca fermada en poder del discret Antoni Poch, difunt, connotari seu.

A.H.P.F.C., Pergamins de Sant Celoni, 507 x 401 mm.

16

1467, abril, 2. Sant Celoni.

Venda. Jaume Bosch, àlies Ritord, paraire de drap de llana de la vila de Sant Celoni, diòcesi de Barcelona, en nom propi i com a pare i legítim administrador dels seus fills Salvador Ritord, Pere Ritord i Rafaela Ritorta, fills i hereus universals de la difunta Clara Ritorta, sa muller, ven a Pere Artau, sabater de la vila de Sant Celoni, una peça de terra, en part plantada de vinya i en part boscosa, situada a la parròquia de Sant Llorenç de Vilardell, en el lloc anomenat “sobre el casal del molí de Vilardell”, pel preu de 6 lliures (m.b.t.).

Limita a l'est, amb el dit molí, i puja serra amunt, seguint l'aiguavessant; al sud, amb la propietat del senyor de la casa de Vilardell; a l'oest, amb la propietat de Joan Baller, sabater de la dita vila de Sant Celoni; i al nord, amb el riu o riera de Tordera.

Aquesta peça de terra la té sota el domini i alou del senyor de la casa de Vilardell, a cens anual de 12 diners (m.b.t.) pagadors per la festa de Nadal.

Fa salvament del dret i domini i del cens de 12 diners (m.b.t.) al senyor de la dita casa de Vilardell.

Pere Ritord, sastre, avi matern dels esmentats pubills, fa llocació i ratificació de la present venda.

Signatures: Jaume Bosch, àlies Ritord. Pere Ritord. Gabriel Gurri, pare de Sant Celoni, procurador general del magnífic mossèn Miquel des Soler, senyor del castell de Vilardell, firma per raó de senyoria, salvant el dret i domini del seu principal.

Testimonis: Pere Merull, escrivà, i Antoni Bou, pare de la vila de Sant Celoni.

Notari: [no consta]

A.H.P.F.C., Pergamins de Sant Celoni, 355 x 375 mm.

17

1474, octubre, 8. Sant Celoni.

Venda. Pere Llauder, mariner de la vila de Sant Celoni, habitant de Barcelona, fill del difunt Joan Llauder, i nét del també difunt Joan Llauder, hereu universal dels dits pare i avi seus, ven a Martí Ferreres, pare de draps de llana de la dita vila de Sant Celoni, una peça de terra que té a la dita vila, a la parròquia de Sant Martí de Pertegàs, al lloc anomenat "la Vilanova", a prop del portal anomenat de Vilanova, pel preu de 2 lliures (m.b.t.)

Aquesta terra és constituïda per dues peces de terra, actualment unides; una peça la té per l'honorable Galceran Jeroni de Santa Coloma, donzell domiciliat a la dita vila, com a successor en els béns i drets del difunt Guillem Bonmacip, notari públic de Sant Celoni, amb un cens de 10 sous anuals (m.b.t.) pagadors cada festa de Nadal; l'altra peça la té pel benefici de Sant Pere i Sant Pau, instituït i fundat pel discret Francesc Balç, prevere difunt, en el monestir de Sant Salvador de Breda, amb un cens de 24 sous anuals pagadors cada festa de Santa Maria d'agost. Tots dos la tenen sota el domini i alou del senyor de la vila de Sant Celoni.

Limita a l'est, amb la propietat d'Antoni Molar i en part amb la propietat de Miquel Artigues; al sud, amb el camí; a l'oest, amb la propietat del venerable Joan Julià, abans d'Antoni Molar, i amb la propietat d'Antoni Maluet, que abans va ser de n'Olivet; i al nord, amb el camí reial.

Signatures: Pere Llauder. Francesc Joan de Santa Coloma, procurador del seu fill, firma per raó de senyoria. Fra Martí Blanc, monjo i infermer del monestir de Sant Salvador de Breda, procurador de l'honorable senyor Feliu Clar, qui firma per raó de domini. Ramon Ribot, procurador del magnífic senyor mossèn Joan Sarriera, senyor de la vila de Sant Celoni, firma per raó de senyoria.

Testimonis: Martí Font, bracer, i Jaume Viver, sabater, de la vila de Sant Celoni.

Notari: Pere Ros, notari públic de la vila de Sant Celoni i de la parròquia de Sant Martí de Pertegàs per l'honorable rector, qui va trobar aquest document notat i firmat pel difunt Antoni Poch, connotari, i el va cloure el 15 de gener de 1483.

A.H.P.F.C., Pergamins de Sant Celoni, 296 x 617 mm.

18

1474, octubre, 8. Sant Celoni.

Àpoca. Pere Llauder, mariner natural de la vila de Sant Celoni, habitant de Barcelona, fill del difunt Joan Llauder i nét del també difunt Joan Llauder, hereu universal dels dits pare i avi seus, reconeix haver rebut 2 lliures (m.b.t.) de Martí Ferreres, paraire de draps de llana de Sant Celoni, import de la venda d'una peça de terra que té a la dita vila, a la parròquia de Sant Martí de Pertegàs, al lloc anomenat "la Vilanova", a prop del portal anomenat de Vilanova.

Aquesta terra és constituïda per dues peces de terra, actualment unides, tal com consta en el document de venda fet en poder del notari infrascrit: una peça la té per l'honorable Galceran Jeroni de Santa Coloma, donzell domiciliat a la dita vila, com a successor en els béns i drets del difunt Guillem Bonmacip, notari públic de Sant Celoni, amb un cens de 10 sous anuals (m.b.t.) pagadors cada festa de Nadal; l'altra peça la té pel benefici de Sant Pere i Sant Pau en el monestir de Sant Salvador de Breda, amb un cens de 24 sous anuals pagadors cada festa de Santa Maria d'agost.

Signatures: Pere Llauder.

Testimonis: Martí Font, bracer, i Jaume Viver, sabater de la vila de Sant Celoni.

Notari: Pere Ros, notari públic de la vila i la parròquia de Sant Celoni, qui va trobar aquest document notat i firmat pel difunt Antoni Poch, connotari, i el va cloure el 15 de gener de 1483.

A.H.P.F.C., Pergamins de Sant Celoni, 146 x 322 mm.

19

1477, juliol, 8. Sant Celoni.

Venda. Joan de Vinyamata, paraire de draps de llana de la vila de Sant Celoni, diòcesi de Barcelona, hereu dels béns del difunt Gabriel Vinyamata, germà seu, a conseqüència de la mort sense testament ni descendència del fill d'aquest, Francesc Vinyamata (tal com disposava el testament de l'esmentat Gabriel Vinyamata, fet en poder del notari infrascrit, el dia 1 de juny de 1462), ven a Pere Molins, paraire de draps de llana de la dita vila, una casa amb un hort, juntament amb una part de la casa que està al darrera de l'esmentada casa, amb el seu hort i el dret de regar, sota el cens d'un diner, pel preu és de 25 lliures (m.b.t.) que és reté el comprador

Aquests immobles estan situats a la plaça del costell de la dita vila i els té per Joan Julià, habitant de Sant Celoni, a cens de 16 sous i 8 diners pagadors cada festa de Santa Maria d'agost, sota el domini i alou del senyor de Sant Celoni.

Aquesta venda es fa per a poder lluir un censal mort de 25 sous de pensió anual i de 25 lliures (m.b.) de preu que ell mateix, juntament amb sa muller Sibília i el seu germà, el discret Antoni Vinyamata, prevere beneficiat a l'església de Santa Maria de Pertegàs, fan a la senyora Miquela, muller de Bartomeu Vila, de la parròquia de Sant Andreu de Vallgorguina.

Limiten a l'est amb l'hospici i l'hort que antigament foren d'en Torró i ara dels hereus d'en Sala; al sud, amb la muralla de la dita vila; a l'oest, amb l'hort d'Antoni Torrent i amb la casa d'Antoni Taxonés; i al nord, amb la dita plaça del costell.

Signatures: Joan Vinyamata i Antoni Vinyamata, en presència dels testimonis Francesc Serra, sabater, Blai Pol, paraire, i Galter Albert, sastre de la vila de Sant Celoni. Sibília, qui

firma el 12 de juliol, en presència dels testimonis Francesc Serra, sabater, i Nicolau Sagristà, cirurgjà, de la vila de Sant Celoni. Diego Dávila, procurador general del comte de Mòdica, firma per raó de senyoria. Jaume Julià, com a successor de Narcís Daviu, firma per raó de senyoria. Pere Masons, notari de la vila de Sant Celoni, com a successor de la part de casa i hort, per compra que va fer a en Preses de Montnegre, signa per raó de senyoria.

Testimonis: [no consten]

Notari: Pere Ros, notari públic de Sant Celoni i de la parròquia de Sant Martí de Pertegàs per l'honorable rector, qui aquest document va trobar firmat en poder del discret Antoni Poch, connotari seu.

A.H.P.F.C., Pergamins de Sant Celoni, 548 x 432 mm.

20

1479, desembre, 11. Sant Celoni.

Heretament. Pere Pol, sabater, i la seva muller Angelina, de la vila de Sant Celoni, diòcesi de Barcelona, amb motiu del matrimoni que ha de tenir lloc entre la seva filla Eulàlia i Andreu Aragay, sabater, fill d'Antoni Aragay i sa muller Antònia, de la parròquia de Santa Maria de Pineda, diòcesi de Girona, hereten la dita sa filla Eulàlia i li donen i concedeixen com a legítima paterna i materna la casa que tenen a la vila de Sant Celoni, al capdavall i al cantó del carrer anomenat de Sant Martí, i les cases, vinyes i terres i totes altres possessions seves.

Les condicions són que ells seran senyors i usufructuaris durant tota la seva vida de tots aquests béns amb què l'han heretada; els altres fills i filles que puguin néixer han de ser col·locats en matrimoni amb aquells béns; Pere Pol es reté 15 lliures i Angelina 10 lliures (m.b.) de les quals podran testar; la mateixa Angelina manifesta que si un cop vídua es volgués tornar a casar, no podrà treure el seu dot d'aquest heretament, llevat de les esmentades 10 lliures que es reté; també es retenen que si la dita Eulàlia mor sense fills de legítim matrimoni o bé amb fills que no arribin a l'edat de fer testament, aquests béns han de tornar a ells mateixos o als seus hereus, deixant-li 12 lliures (m.b.) de les quals en podrà disposar i testar.

L'esmentada Eulàlia accepta i aprova aquest heretament i renuncia als seus drets en tant que menor de 25 anys i més gran de 17.

Signatures: Pere Pol, sa muller Angelina i la seva filla Eulàlia.

Testimonis: Bernat Pou, estudiant en arts, i Jaume Viver, sabater de la vila de Sant Celoni.

Notari: Pere Ros, notari públic de la vila de Sant Celoni i de la parròquia de Sant Martí de Pertegàs per l'honorable rector, qui aquest document va trobar firmat en poder del difunt Antoni Poch, connotari seu.

A.H.P.F.C., Pergamins de Sant Celoni, 330 x 400 mm.

21

1480, maig, 7. Sant Celoni.

Codicil. Martí Ferrera, paraire de draps de llana de la vila de Sant Celoni, diòcesi de Barcelona, estant malalt i tement la mort, havent fet testament el 30 de gener passat, en poder d'Antoni Poch, notari, fa codicil i afegeix com a marmessor en Joan Ferrera, àlies Bonamic, de la parròquia de Santa Maria de Palautordera, germà seu per part de pare, a qui

designa tutor i curador dels seus fills i filles, juntament amb els altres tutors i curadors designats en el testament. També disposa que, en lloc de les 25 lliures que havia manat distribuir per la seva ànima, siguin distribuïdes només 10 lliures (m.b.).

Signatura: Martí Ferrera.

Testimonis: venerable Antoni Clapés, paborde, i Manuel Cortina, paraire, tots dos de la vila de Sant Celoni.

Notari: Pere Ros, notari públic de la vila de Sant Celoni i de la parròquia de Sant Martí de Pertegàs per l'honorable rector, qui aquest codicil va trobar firmat en poder del difunt Antoni Poch, connotari seu.

A.H.P.F.C., Pergamins de Sant Celoni, 186 x 328 mm.

Edició: MARÍ i BRULL, Gerard: "Codicil de Martí Ferrera, de Sant Celoni (1480, maig, 7)", dins *Paratge. Quaderns d'Estudis de Genealogia, Heràldica, Sigil·lografia, Vexil·lologia i Nobiliària*, 14 (Barcelona, 2002), pp. 31-40.

22

1481, juliol, 10. Mas Casanova d'Amunt d'Usall.

Definició. Joan Bernada, àlies Hospital, germà de Jaume Bernada, de la parròquia de Sant Esteve de Gualbes, defineix i absol el seu esmentat germà de tota la part de l'herència i legítima paterna i materna i de tot allò que li pugui pertànyer sobre els béns i drets dels seus pares.

Signatura: Joan Bernada, àlies Hospital.

Testimonis: Gaspar Casademunt, de Santenys, i Joan Canela, àlies "Roure de Martinis", de la parròquia d'Esponellà.

Notari: Miquel Batlle, notari públic per l'autoritat del reverent senyor abat, substituït de l'honorable Guerau de Serra, àlies Guardiola, notari públic de Banyoles

A.H.P.F.C., Pergamins de Sant Celoni, 265 x 320 mm.

23

I

1484, juny, 5. Sant Celoni.

Venda. Bernardí Montalt, batlle [de la vila de Sant Celoni], actuant amb el consentiment i autoritat de Pere Agullana, jutge, en nom de la senyora Francina, muller de Bartomeu Ramis, com a hereva del difunt Jaume Daviu, oncle seu, ven a Jaume Ramis, àlies Ribalta, [de Sant Celoni] com a més oferent en l'encant públic, una peça de terra que l'esmentat Jaume Daviu posseïa a la parròquia de Sant Martí de Pertegàs, al lloc anomenat "al Viver", que està sota el domini i alou del senyor de la dita vila a cens de 3 sous (m.b.) anuals, pagadors cada festa de Nadal, pel preu de 20 sous (m.b.), que han de ser lliurats a Salvador Rabassa, de Sant Celoni, en tant que dipositari designat per l'esmentat jutge Pere Agullana, el qual els ha de distribuir entre els creditors de l'esmentat Jaume Daviu.

Aquesta peça de terra limita a l'est, amb l'honor de Gabriel Gurri, paraire de draps de llana, que és alou de la capella de Sant Celoni; al sud, amb el camí i al costat de l'honor del discret Jaume Figueres, prevere; a l'oest i al nord, amb el camí que va a Cellers.

Bernat Rigau, corredor públic de la vila de Sant Celoni reconeix que l'esmentat comprador Jaume Ramis, àlies Ribalta, havent estat efectuada la subhasta de l'esmentada peça de terra, va ser qui en va oferir el millor preu.

Pere Agullana, jutge, atorga la seva autoritat judicial i decret a aquesta venda.

Signatures: Bernardí Montalt. Bernat Rigau, corredor. Pere Agullana, jutge. Narcís Feixes, notari públic de la vila d'Hostalric, procurador general del magnífic senyor Joan Sarriera, cavaller, Batlle General de Catalunya, (segons consta per la carta de procura feta el 24 d'abril de 1484, en poder del notari infrascrit) firma per raó de senyoria a Hostalric, el 18 d'octubre de 1486, en poder del mateix notari Pere Ros i en presència dels testimonis Gaspar Negrell, mercader, i Pere Joan d'Escarramats, apotecari de la vila d'Hostalric. El dit Batlle General té la vila de Sant Celoni i el seu terme en comanda pel sereníssim senyor rei, qui la té en segrest.

Testimonis: Miquel Màrgens, paraire de draps de llana, i Joan Ballet, sabater, de la vila de Sant Celoni.

Notari: Pere Ros, notari públic de la vila de Sant Celoni i de la parròquia de Sant Martí de Pertegàs per l'honorable rector.

II

1484, juny, 5. Sant Celoni.

Àpoca. Bernardí Montalt, batlle de la vila de Sant Celoni, reconeix haver rebut de Jaume Ramis, àlies Ribalta, paraire de draps de llana de la dita vila, 20 sous, import de la venda sobre dita, els quals, per disposició de l'honorable Pere Agullana, jutge de la dita vila, van ser dipositats en poder de Salvador Rabassa a fi de ser distribuïts entre els creditors del difunt Jaume Daviu.

Signatures: Bernardí Montalt.

Testimonis: Miquel Màrgens, paraire de draps de llana, i Joan Vellet, sabater, de la vila de Sant Celoni.

Notari: Pere Ros, notari públic de la vila de Sant Celoni i de la parròquia de Sant Martí de Pertegàs per l'honorable rector.

A.H.P.F.C., Pergamins de Sant Celoni, 738 x 550 mm. Estrips marginals.

24

I

1484, setembre, 4. Sant Celoni.

Venda. Bernardí Figuera, fill i hereu universal del difunt Miquel Figuera, sabater de la vila de Sant Celoni (segons consta en el seu testament fet a Sant Celoni, el 6 de desembre de 1466, en poder del notari Antoni Poch, difunt), actuant amb el consentiment dels seus curadors, el prevere Antoni Buada, setmaner major de Sant Esteve de Palautordera, i en Miquel Riba, sabater de Sant Celoni, ven a Pere Ferreres, paraire de draps de llana de la dita vila, una casa que posseeix a la vila de Sant Celoni, als porxos de la plaça de la vila, i un pati que antigament era una casa, pel preu de 26 lliures i 10 sous (m.b.)

La casa la té pel venerable Joan Julià, mercader de la dita vila, successor del difunt Narcís Daviu, anaper de la dita vila, a cens de 20 sous (m.b.) pagadors per santa Maria d'agost; limita a l'est amb l'honor de Joan Morrull, apotecari; al sud, amb la plaça de la vila; a l'oest, amb la casa de Martí Artau; i al nord, amb el pati que també li ven i que té per l'honorable Francesc Joan de Santa Coloma.

El pati el té per l'honorable Francesc Joan de Santa Coloma, donzell domiciliat a Sant Celoni, successor del difunt Pere Otger, ciutadà de Barcelona, a cens de 10 sous (m.b.t.) anuals pagadors per Carnestoltes, el qual paga un cens anual per Nadal de 20 diners (m.b.t.)

per aquest pati i per l'hort dels hereus del difunt Bernat Martí, les cases de Bernat Barceloní, de Figueres, les cases de Guillem Corretger i les cases de [...] Vinyamata. Limita a l'est amb l'eixida, amb les cases de Joan Morrull, apotecari, que foren abans del difunt mestre de cases Andreu Cisquer, i amb les cases del mateix Joan Morrull, que foren abans del difunt Joan Carbonell, àlies Viver; al sud, amb les altres cases que li ven; a l'oest, amb les cases de Martí Artau; i al nord, amb les cases del dit Joan Morrull, que abans foren d'Andreu Cisquer.

Els esmentats Joan Julià i Francesc Joan de Santa Coloma tenen aquesta casa i pati sota domini i alou del comte de Mòdica i vescomte de Cabrera i de Bas, senyor de Sant Celoni.

Aquestes propietats pertanyen al dit venedor Bernardí Figuera per herència del seu difunt pare, al qual li pertanyien per compra que en va fer a Jaume Illes, boter de la parròquia de Santa Maria de Palautordera, tal com consta en els dos instruments públics fets a Sant Celoni, el 6 de novembre de 1456, en poder del discret Antoni Poch, difunt.

Signatures: Bernardí Figuera. Miquel Riba, curador. Antoni Buada, curador. Diego Dávila, procurador general del reverent senyor Almirall de Castella i comte de Mòdica, signa per raó de senyoria. Pere Coloma, signa per raó de senyoria.

Testimonis de la signatura de Bernardí Figuera i Miquel Riba: Pere Prat, prevere beneficiat a l'església de Sant Martí de Pertegàs, i Gabriel Gurri, paraire de draps de llana de la vila de Sant Celoni.

Notari: [no consta]

II

1484, setembre, 4. Sant Celoni.

Àpoca. Bernardí Figuera, fill i hereu universal del difunt Miquel Figuera, sabater de la vila de Sant Celoni, actuant amb el consentiment dels seus curadors, Antoni Buada, prevere, setmaner major de Sant Esteve de Palautordera, i Miquel Riba, sabater de Sant Celoni, reconeix haver rebut de Pere Ferreres, paraire de draps de llana de la dita vila, 26 lliures i 10 sous (m.b.t.), import de la venda sobre dita.

Signatures: Bernardí Figuera. Miquel Riba, curador.

Testimonis: Pere Prat, prevere beneficiat a l'església de Sant Martí de Pertegàs, i Gabriel Gurri, paraire de draps de llana de la vila de Sant Celoni.

Notari: [no consta]

A.H.P.F.C., Pergamins de Sant Celoni, 650 x 503 mm. Forats que afecten el text.

25

1489, febrer, 9. Sant Celoni.

Establiment emfitèutic. Francesc Joan de Santa Coloma, donzell domiciliat a la vila de Sant Celoni, estableix en emfiteusi a Pere Cabayills, llaurador de la dita vila, un tros de terra de tres jornades, en part conreat i en past boscos, que té a la parròquia de Sant Llorenç de Vilardell, al lloc anomenat "Bochs", que fou de propietat del mas Bochs, amb el pacte que millori la terra i que pagui 4 sous (m.b.t) de cens anual per Nadal. Paga per entrada un parell de gallines. El lluïme queda repartit en dues parts per a Francesc Joan de Santa Coloma i l'altra tercera part per al comte de Mòdica.

Aquest tros de terra el té com a successor del difunt Berenguer de Vilator, sota el domini i alou del comte de Mòdica, vescomte de Cabrera i de Bas i senyor de Sant Celoni, i sotmès a les tasques que el dit comte rep dels masos de Cornet, Montsant, de n'Oliva i

d'en Bochs, excepte d'aquelles possessions que els esmentats masos tenen a la parròquia d'Olzinelles.

Limita a l'est, amb l'honor de Bernat Solà i l'honor de Pere Subirà; al sud, amb l'honor de Miquel Màrgens; a l'oest, amb l'honor de Jaume Vilar, àlies Masferrer; i al nord, amb l'honor de Jaume Morrull, tots de la vila de Sant Celoni.

En Pere Cabayills rep, accepta i aprova aquest establiment.

Signatura: Francesc Joan de Santa Coloma i Pere Cabayills. Guerau Durall, cavaller domiciliat a Barcelona, procurador substituït del magnífic Guillem de Sant Climent, cavaller domiciliat a Barcelona i procurador general del vescomtat de Cabrera i de Bas pels il·lustres senyors Frederic de Cabrera i Anna Enríquez de Cabrera, comtes de Mòdica i vescomtes de Cabrera i de Bas, tal com consta en la carta de procura feta a Barcelona, el 13 de novembre de 1488, en poder del discret Esteve Malet, notari públic de Barcelona, firma per raó de domini a Sant Celoni, el 23 de març de 1489, en presència dels testimonis Bernardí Montalt, carnisser, i Antoni Maluet, teixidor de draps de llana, de la dita vila.

Testimonis: Joan Pagà, hostaler, i Antoni Tuxonés, cirurgià, de la vila de Sant Celoni.

Notari: Pere Ros, notari públic de la vila de Sant Celoni i de la parròquia de Sant Martí de Pertegàs per l'honorable rector.

A.H.P.F.C., Pergamins de Sant Celoni, 370 x 348 mm.

26

1496, febrer, 18. Sant Celoni.

Àpoca. Jaume Julià, batlle de la vila de Sant Celoni, dipositari, i Gabriel Gurri, paraire de la dita vila i curador dels béns d'en Llauder, designats per la cort d'aquella vila, reconeixen haver rebut de l'honorable Joan Marrull, apotecari de la dita vila, 30 lliures (m.b.), import de la venda en encant públic d'un camp que era de l'heretat d'en Llauder, segons escriptura de venda feta en poder del discret Pere Masons, notari de la vila de Sant Celoni.

Signatures: Jaume Julià i Gabriel Gurri.

Testimonis: Pere de Santa Coloma, donzell domiciliat a la vila de Sant Celoni, i Joan Ballet, clergue de Sant Celoni.

Notari: Antoni Saver, notari públic per l'autoritat reial i regent la notaria pública de la vila de Sant Celoni i de la parròquia de Sant Martí de Pertegàs per l'honorable rector, qui va trobar aquesta àpoca entre les escriptures d'aquella notaria.

A.H.P.F.C., Pergamins de Sant Celoni, 190 x 238 mm.

27

1497, maig, 6. Santa Maria de Palautordera (Terme del castell de Montclús).

Aprovació d'una pia almoïna. Antoni Buada [...] aprova les ordinacions de la pia almoïna de fadrines pobres a maridar instituïda pel difunt [...] Çanoguera a l'altar major de l'església de Santa Maria de Palautordera.

Mana que aquesta almoïna es faci efectiva a l'església de Santa Maria de Palautordera, pel mes de juliol, pagadora un any a les donzelles pobres de la seva família i l'any següent a les donzelles pobres de les parròquies de Santa Maria i de Sant Esteve de Palautordera.

Vol que cada filla de Pere Buada, sabater de la vila de Sant Celoni, rebí l'any que els correspongui una pensió sobre els béns més avall consignats. Un cop col·locades en matrimoni aquelles filles de Pere Buada, que es pagui l'almoïna a les donzelles de la seva família,

preferint les filles de l'hereu del mas Buada de les Costes, de la parròquia de Sant Miquel d'Amer, del qual mas procedeix.

Si no hi ha donzelles a maridar en l'esmentat mas Buada de les Costes, l'almoïna d'aquell any s'ha de donar a les altres donzelles pobres de la família més necessitades, la designació de les qual correspon a l'hereu de l'esmentat mas, qui ho ha de notificar als administradors de l'almoïna.

Disposa que els administradors poden dotar alguna donzella del terme del castell de Montclús, fora de les esmentades parròquies, si consideren que són més necessitades que les altres.

Les donzelles han d'estar casades abans de rebre l'almoïna.

La pensió ha de ser dipositada a la teca de l'almoïna del Cortó de la dita església, fundada per ell mateix, deu dies abans de la celebració del matrimoni en faç d'església, per a ser lliurada al marit o marits.

Disposa que ell mateix ha de ser distribuïdor d'aquesta pia causa mentre visqui.

Designa procuradors, rectors, administradors i distribuïdors de l'església (*sic*) els discrets prevere Antoni Pou, rector d'aquella església, i Jaume Nuell, setmaner major de l'església de Sant Esteve de Palautordera, i llurs successors; en absència d'un, ha d'actuar el vicari i els obrers de l'església de Santa Maria de Palautordera. El discret Antoni Pou, prevere i rector, serà rector i administrador d'aquesta almoïna i de l'anomenada del Cortó, a l'església de Santa Maria de Palautordera, per la molta confiança que li té.

Els rectors, obres i administradors han d'assignar anualment a Bernardí Figueres, nebot seu, durant tota la seva vida, 4 lliures i 10 sous (m.b.), pagadores cada mes de juliol. Ells mateixos es podran retenir 3 sous anuals dels béns de la present pia almoïna o de la del Cortó.

Si després de la seva mort i de la del discret Antoni Pou, els administradors seran negligents, disposa que hagin de passar comptes a quatre persones elegides pels parroquians de les parròquies de Santa Maria i de Sant Esteve.

Assigna a l'almoïna el censal mort de 12 lliures i 10 sous (m.b.t.) de pensió anual que rep el dia primer d'abril de la universitat del terme del castell de Montclús, segons consta en l'instrument fet el 25 de maig de 1496, en poder del discret Bartomeu Recasens, notari públic de Barcelona.

Disposa que durant la seva vida cobrarà aquest censal i administrerà l'almoïna i farà els pagaments de la manera sobre dita. En cas que llueixi el censal, ell i els administradors poden rebre l'import, dipositant-lo en la teca de l'almoïna del Cortó o en altre lloc segur, per a ser invertit en la compra d'altres censals o rendes. Després de la seva mort i la d'Antoni Pou, els rectors i administradors de l'almoïna poden lluir i redimir aquest censal, fent el mateix.

També vol que, després de la seva mort i la d'Antoni Pou, l'hereu del mas Buada de les Costes ha de nomenar un procurador, que sigui parroquià de les dites parròquies o de la vila de Sant Celoni, per a què, en cas d'absència seva, intervingui en el control de les rendes.

Signatura: Antoni Buada.

Testimonis: Antoni Scapoll, fuster, i Francesc Estrada, sabater, de la parròquia de Santa Maria de Palautordera.

Notari: [no consta]

A.H.P.F.C., Pergamins de Sant Celoni, 782 x 452 mm. Estrip gran a la part superior que afecta onze línies.

28

I

1497, setembre, 1. Santa Maria de Palautordera.

Creació de censal mort. Miquel Riba, sabater de la vila de Sant Celoni, i sa muller Miquela, venen a Jaume Nuell, prevere i setmaner major de Sant Esteve de Palautordera, a Miquel Auleda i a Joan Amat, pagesos, obrers de la dita església, 12 sous (m.b.) de pensió anual pagadora en el termini d'un any a partir de la data, pel preu de 12 lliures (m.b.), que se les retenen els compradors a compte dels diners que els venedors debien a Miquel Auleda per la restitució del dot.

Donen com a fiadors en Nicolau Miquel, en Joan Pertegàs, teixidor de llana i lli de la vila de Sant Celoni, en Pere Miquel, de la parròquia de Santa Maria de Palautordera, i en Joan Pertegàs, paraire de Sant Celoni.

Aquesta venda de censal mort es fa per a pagar a Miquel Auleda, de la parròquia de Sant Esteve de Palautordera, 12 lliures (m.b.) que li deuen per la restitució del dot de la senyora Eulàlia, difunta muller de Miquel Riba i germana de Miquel Auleda, qui al seu torn estava obligat a pagar la mateixa quantitat a l'obrer de la candela de l'esmentada església de Sant Esteve de Palautordera.

Signatures: Miquel Riba i sa muller Miquela, com a principals. Nicolau Miquel, Joan Pertegàs, teixidor, Pere Miquel i Joan Pertegàs, paraire, com a fiadors.

Testimonis: Esteve Peiró i Pere Verdaguer, pagesos de la parròquia de Santa Maria de Palautordera. Huguet Bover, anaper, i Joan Batlle, estudiant, de la vila de Sant Celoni, com a testimonis de la signatura de Joan Pertegàs i de Miquela, que firmaren el 12 de gener de 1499.

Notari: Bernat Plana, notari públic del terme del castell de Montclús pel venerable Bernat Pou, prevere, setmaner menor de l'església de Sant Esteve de Palautordera i beneficiat del benefici de Sant Protasi de l'església de Santa Maria de Palautordera.

II

1497, setembre, 1. Santa Maria de Palautordera.

Àpoca. Miquel Riba, sabater de la vila de Sant Celoni, i sa muller Miquela, reconeixen haver rebut de Jaume Nuell, prevere i setmaner major de Sant Esteve de Palautordera, Miquel Auleda i Joan Amat, pagesos, obrers de la dita església, 12 lliures (m.b.), import de la venda sobre dita, les quals es van retenir els compradors a compte de les 12 lliures que devien a l'esmentat Miquel Auleda.

Signatures: Miquel Riba i sa muller Miquela.

Testimonis: Esteve Peiró i Pere Verdaguer, pagesos de la parròquia de Santa Maria de Palautordera. Huguet Bover, anaper, i Joan Batlle, estudiant, de la vila de Sant Celoni, com a testimonis de la signatura de Miquela, qui va firmar el 12 de gener de 1499.

Notari: Bernat Plana, notari públic del terme del castell de Montclús pel venerable Bernat Pou, prevere, setmaner menor de l'església de Sant Esteve de Palautordera i beneficiat del benefici de Sant Protasi de l'església de Santa Maria de Palautordera.

A.H.P.F.C., Pergamins de Sant Celoni, 497 x 616 mm. Estrips als dos angles superiors, que afecten el text.

29

1499, novembre, 28. Sant Celoni.

Àpoca de dot. Antoni Miquelet, carnisser de la parròquia de Santa Maria de Palau-tordera, del terme del castell de Montclús, diòcesi de Barcelona, reconeix haver rebut del seu sogre Pere Molins, paraire de draps de llana de la vila de Sant Celoni, 30 lliures (m.b.) i un cofre amb vestits i joies, com a dot de la seva muller Joana, tal com va prometre en els capítols matrimonials fets en poder del notari infrascrit.

Signatura: Antoni Miquelet.

Testimonis: Lluís Ros, ciutadà de Barcelona, i Bernat Soler, teixidor de lli de la vila de Sant Celoni.

Notari: Pere Andreu Masons, notari públic de Sant Celoni i de la parròquia de Sant Martí de Pertegàs, pel seu rector.

A.H.P.F.C., Pergamins de Sant Celoni, 151 x 298 mm. Forats que afecten el text.